

F. Koutný, v. r.
Strážmajster

Jozef P., v. r.
stránka

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

148

10. december 1938, Borovce.

Protokol napísaný na žandárskej stanici s Jozefom H., predtým obyvateľom obce Tonkovce, ktorý vypovedal, že pod hrozbou civilného obyvateľstva a v strachu o vlastný život musel opustiť okupované teritórium.

Protokol

Jozef H bol upozornený, aby vypovedal pravdu, lebo v prípade potreby bude vyzvaný dosvedčiť udané okolnosti, hoci aj pod prisahou.

V roku 1937 som kúpil v katastri obce Tonkháza (*Tonkovce*), okres Šamorín, 7 aj 3 maďarských honov poľa a zaplatil som zaň 45 000 Kč. Na tomto pozemku som si postavil domček za 15 000 Kčs.

Asi 12. 11. 1938 prišlo na miesto, kde som býval, maďarské vojsko, ktoré sa chovalo voči mne slušne.

Hneď ako odišli naši četníci, napadlo ma civilné obyvateľstvo, strieľalo mi z pušiek do okien, vyhrážalo mi zabitím a súrilo ma, aby som stadiaľ odišiel. Postťažoval som si maďarským vojacom, že civilné obyvateľstvo mi strieľa do okien. Maďarskí vojaci prišli a pušky im zhabili. Hovorili mi, aby som len ostal na mieste, že mi nič nesmú urobiť.

O niekoľko dní tam prišli maďarskí četníci a dali mi termín, aby som sa do 48 hodín vysťahoval. Potom som pomocou tlmočníka četníkov uprosil, aby mi dovolili vyčekať, až pôjdu kolonisti z Blahovej Dediny (*Blahová*) a ja sa k nim pripojím. To mi dovolili.

Potom som začal predávať svoju úrodu kukurice, ktorej som mal 30 q. Jeden gazda, ktorý udal, že sa volá František Š. z Fedymeša (*Úlany*) kúpil odo mňa 15 q kukurice, 1 kachle a 8 q zemiakov a sľúbil, že mi zaplatí za 1 q kukurice 20 Kč, za zemiaky 20 Kč, za kachle 100 Kč.

Keď všetky vymenované veci naložil na voz, dal mi papierový peniaz a hovoril, že je to maďarská bankovka 100 pengő. Ja som nikdy nevidel maďarské peniaze, uveril som a vrátil som mu 50 pengő. Len potom som sa dozvedel, že gazda Š. mi platil starou predvojnovou maďarskou 100 korunovou bankovkou. Tento gazda ma nielen obral o moje vlastné veci, ale aj o peniaze.

Ďalších 15 q kukurice odcudzil mi gazda František Č. z Jóky (*Jelka*), ktorý prišiel na voze k môjmu domu, nabral si kukurice a odišiel. Keď som si kukuricu bránil, ohrozoval ma na živote, preto som musel ustúpiť.

Sťažoval som si na túto krádež maďarským četníkom, ale ti ma ani vypočuť nechceli. Preto som sám išiel za zlodějom kukurice až do obce Illésháza (*Eliášovce*), kde sa mi ukryl v hostinci. Čakal som naňho až do večera. Potom ma z obce vyhnal maďarský vojak, ktorého v hostinci napojili liehovinami a poslali ho proti mne.

Zatiaľ, čo som bol vzdialený zo svojho bytu, okradli ma miestni občania o odev, obuv, periny, kuchynské zariadenie. Ostalo mi len to, čo mám na sebe.

Keď som hovoril maďarským četnikom, čo bude s pozemkom a domom, hovorili mi, aby som si to odniesol.

Mám celkovú škodu 65 000 Kč.

Keby ma civilné obyvateľstvo neohrozovalo na živote a keby som bol mal ochranu od úradov, bol by som ostal na mieste, lebo majetok som kúpil z voľnej ruky a nie z parcelácie. Len v obave o svoj život som ušiel.

Nakoniec poznamenávam, že nebol som ani od maďarských vojakov, ani od četníkov telesne týraný alebo inak ohrozovaný na živote.. Maďarskí četníci so mnou hrubo jednali, nadávali mi „Marhák... (hovädá... vulgárne slovo), ale ma netýrali. Len civilné obyvateľstvo ma celý čas ohrozovalo na živote.

Iného nemám nič čo udať.

Po prečítaní podpísané.

Zapisovateľ:
strážmajster Šoukal, v. r.

Vypočúvaný:
Jozef H., v. r.

SNA, KÜ., kr, 256, f. 71527/38 prez., bez č.

10. december 1938, Príbelce.

Hlásenie žandárskej stanice o Júliusovi Slobodníkovi, predtým notárskom pomocníkovi v obci Seľany, ktorý vypovedal, ako ho maďarské orgány vypočúvali a šikanovali, až napokon náhle vyhostili z územia maďarského štátu.

Július Slobodník o svojom vyhostení udal:

Dňa 17. 11. 1938 prišiel som do Šiah ako demobilizovaný č-s. vojak, aby som nastúpil na moje bývalé miesto ako notársky pomocník v Seľanoch, okres Modrý Kameň. V Šahách ma vypočúval istý civil. Pýtal sa ma, kde som slúžil, kde som demobilizoval a podobne. Potom ma poslali do Selian. Na druhý deň ma poslali sa hlásiť na Okresné vojenské veliteľstvo do Želiezoviec, kde som dostal povolenie na pobyt v Maďarsku a ešte v ten istý deň som nastúpil do služby na notárskom úrade v Seľanoch, kde je vedúcim notárom Andor Sáfár, ktorý prišiel z Nagymarosu (Maďarsko). Dňa 27. 11. prišiel na notársky úrad slúžny Sáska s nadporučikom maďarskej armády Vitézom Tamássym. Slúžny mi ústne oznámil, že sa mám dostaviť s učiteľom Medvetzom zo Širakova, s Františkom L., Ladislavom F., Pavlom C. z Kamenných Kosih, s Arnoldom F. z Kamenných Kosih, Marekom S. zo Širakova, Jozefom D. z Trebušoviec na Okresné vojenské veliteľstvo v Želiezovciach. Na druhý deň, t. j. 28. 11. 1938 išli sme do Želiezoviec, kde ma ako prvého zavolali na vypočúvanie k slúžnemu Sáskovi, pritom bol prítomný aj nadporučík Vitéz Tamássy. Slúžny Sáska mi hovoril, že v č-s. armáde som bol aktívnym nadporučikom a účinkoval som v okolí Selian a v pripojených obciach ako vyzvedač. Naším spravodajským kapitánom bol údajne Medvetz. K tomu poznamenávam, že ešte skôr, než som bol zavolaný do Želiezoviec, bol som sa 26. 11. 1938 hlásiť na